

Q&A po webinarze „System kaucyjny już wkrótce! Czy na pewno wiesz, co robić?”

Czy pojawiła się bardziej szczegółowa informacja dotycząca sposobu liczenia powierzchni sprzedaży? Mam na myśli sklepu prowadzące sprzedaż na przykład sprzętu sportowego o całej powierzchni powyżej 200 m², ale o powierzchni dedykowanej sekcji spożywczej mniejszej niż 200m²?

Na chwilę obecną Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie opublikowało żadnej interpretacji w tym zakresie. Biorąc pod uwagę zapisy ustawy, należy zatem uwzględniać całą powierzchnię sprzedaży danej jednostki handlu, a nie tylko powierzchnię sprzedaży dedykowaną sprzedaży napojów w opakowaniach.

Czy - przykładowo - kawa mrożona sprzedawana w kubeczkach z tworzywa sztucznego, a zawierająca w składzie do 80% mleka, podlega pod system kaucyjny? Bywa, że kubeczek posiada owijkę papierową.

Kubeczki nie zostaną objęte systemem kaucyjnym dla opakowań na napoje.

Czy w systemie kaucyjnym da się oddać opakowanie bez etykiety? Jeśli nie to co robić z takim opakowaniem?

Butelki z tworzywa sztucznego i ze szkła muszą posiadać etykietę, ponieważ na niej umieszczony zostanie kod kreskowy umożliwiający rozpoznanie opakowania przez maszynę RVM lub pracownika obsługującego manualny system zbiórki. Za butelki pozbawione etykiet kaucja nie zostanie zwrócona, a zatem należy je wyrzucić do właściwych pojemników na odpady komunalne.

Co jest w tym przypadku z kosztami BDO? Czy produkty z kaucją są zwolnione z tych opłat?

Opakowania objęte systemem kaucyjnym niezmiennie podlegać będą rozliczeniu i raportowaniu do organizacji odzysku opakowań. Mimo iż wiąże się to z opłatami

za praktycznie te same działania (zbiórka i recykling odpadów opakowaniowych), to oba te obowiązki prawne funkcjonować będą równolegle.

Czy automat w sklepie zgniecie butelki? Czy też będziemy wozić powietrze?

Maszyny RVM przebijają i zgniatają butelki z tworzyw sztucznych oraz puszki metalowe.

W przypadku gdy sklep dostarcza również produkty bezpośrednio do klientów prowadzących działalność gospodarczą (restauracje, kuchnie, żywienie zbiorowe) proszę o informację, czy przy dostawie butelek objętych systemem kaucyjnym do kontrahentów będzie możliwość odbioru pustych opakowań i zwrotu kaucji w ramach dobrej współpracy?

Odbiór opakowań i odpadów opakowaniowych objętych systemem kaucyjnym będzie nadzorowany przez podmiot reprezentujący (operatora systemu kaucyjnego), tak więc możliwe jest świadczenie dla niego usług w zakresie transportu, ale wymaga to wcześniejszego porozumienia z nim i ustalenia warunków takiej współpracy.

Czyli butelki z września 2025 nie będzie można przekazać do maszyny w październiku 2025?

Opakowania nieobjęte systemem kaucyjnym, które nie posiadają zmienionego kodu kreskowego oraz nowego oznaczenia wskazanego w ustawie, nie będą zbierane przez maszyny RVM oraz pracowników obsługujących manualne systemy zbiórki. Za takie opakowania nie będzie też zwracana kaucja.

A CO JEŚLI SKLEP POWYŻEJ 200M WYDZIERŻAWIA WYSPĘ LUB MIEJSCE POD MASZYNĘ WEDINGOWĄ? TO SKLEP POSIADA OBOWIĄZEK CZY LICZONA JEST POWIERZCHNIA WYSPY NALEŻĄCA DO INNEGO PODMIOTU?

Jeżeli tytuł prawny do wydzielonej powierzchni sklepu posiada podmiot inny, niż właściciel sklepu, to w mojej ocenie podmiot ten jest odpowiedzialny za spełnienie obowiązków wynikających z przepisów prawnych w zakresie systemu kaucyjnego.

Czy wprowadzający może objąć systemem kaucyjnym tylko część asortymentu - mam na myśli sytuację wciągania do systemu kaucyjnego swoich wyrobów stopniowo - czy taki schemat jest możliwy?

Nie, zgodnie z obowiązującą ustawą należy objąć systemem kaucyjnym całą masę opakowań danego rodzaju, czyli np. Wszystkie butelki z tworzyw sztucznych znajdujące się w ofercie handlowej.

Co z firma/ fabrykami o powierzchni ponad 200m² a mają automaty z napojami, czy też muszą stawiać maszyny do odbioru butelek?

Ustawa w żaden sposób nie odnosi się do urządzeń vendingowych. W mojej ocenie należy wystąpić do Ministerstwa Klimatu i Środowiska z oficjalnym zapytaniem w tym zakresie.

Czy obowiązek ewidencji ma być dzielony na strumienie (plastik, puszka, szkło)?

Ustawa wskazuje jedynie, że ewidencja ma obejmować "liczbę nabytych i sprzedanych produktów będących napojami w opakowaniach na napoje objętych systemem kaucyjnym", ale w mojej ocenie należy ją prowadzić w podziale na poszczególne rodzaje opakowań, tj. Tworzywa sztuczne, metale i szkło.

Czy ewidencje prowadzone przez sklep muszą schodzić do poziomu EAN czy wystarczy frakcja?

Ustawa nie precyzuje zakresu ewidencji, ale w mojej ocenie wystarczające będzie prowadzenie jej w podziale na poszczególne rodzaje opakowań, tj. Tworzywa sztuczne, metale i szkło.

Czy ewidencja ma mieć dowolny format?

Tak, ewidencja może być prowadzona w postaci papierowej albo elektronicznej, a ustawa w żaden sposób nie wskazuje jej konkretnej formy.

Czy obowiązek podpisania przez sklep o powierzchni 200m kw umowy z każdym operatorem oznacza, że każdy operator będzie odbierał odpady od danego sklepu? Jak ma wyglądać odbiór odpadów ze sklepów w przypadku, gdy sklep posiada kilka umów i w jaki sposób (z kim) ma być zintegrowany butelkomat w sklepie?

Każda jednostka handlu wybierać będzie jednego tzw. Operatora wiodącego, który będzie odpowiedzialny za odbiór opakowań i odpadów opakowaniowych z tej jednostki oraz za zwrot wypłaconej konsumentom kaucji. Operator ten będzie również odpowiedzialny za zintegrowanie maszyny RVM ze swoim systemem IT.

Czy powierzchnią sprzedaży na stacjach paliw jest również powierzchnia przy dystrybutorach?

Ustawa w żaden sposób nie odnosi się do tej kwestii. W mojej ocenie należy wystąpić do Ministerstwa Klimatu i Środowiska z oficjalnym zapytaniem w tym zakresie.

Jednostki sprzedające produkty mleczne nie mają obowiązku podpisania umowy z podmiotem reprezentującym ani nie mają obowiązku zbierania opakowań?

Tak, ale tylko jeśli nie sprzedają żadnych napojów w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym.

A co z kaucją na opakowania szklane jednorazowe? Nic w tym temacie się nie zmienia?

Opakowania szklane jednorazowego użytku nie będą objęte systemem kaucyjnym. Na chwilę obecną Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie planuje żadnych zmian w tym zakresie.

Czy możemy poprosić o link do strony, gdzie ministerstwo podało wskazówki odnośnie do etykiety cenowej?

Strona Ministerstwa Klimatu i Środowiska dotycząca systemu kaucyjnego:
www.gov.pl/web/klimat/system-kaucyjny.

Czy podmiot (hurtownia, nie sklep), który kupuje produkty objęte systemem kaucyjnym od producenta w Polsce, musi automatycznie sam przystąpić do systemu kaucyjnego?

Tak, przynajmniej w zakresie uwzględniania (doliczania) równowartości kwoty kaucji przy zakupie i późniejszej sprzedaży napojów w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym.

Czy baza BDO jest już przygotowana do sprawozdawczości systemu kaucyjnego?

Na chwilę obecną nie musi być jeszcze gotowa, ponieważ sprawozdawczość dotyczącą systemu kaucyjnego będziemy wykonywać po raz pierwszy dopiero w 2026 roku.

Czy jeśli firma jest wielooddziałowa (wiele małych sklepów) i tylko 1 punkt jest ponad 200m to ewidencje robi zbiorczą czy dla każdego sklepu osobną?

Ewidencję należy prowadzić oddzielnie dla każdej jednostki handlu.

Czy to prawda, że maszyny zwrotka nie zbierają szkła?

Tak, stosowane przez Zwrotkę maszyny RVM (zwrotkomaty) nie zbierają butelek szklanych. Tego rodzaju opakowania będą zbierane w systemie manualnym, bezpośrednio w skrzynkach.

Pytanie, które jest łączne - sprzedawcy do 200 metrów muszą wchodzić w system czy też nie?

Jednostki handlu o powierzchni sprzedaży nie większej niż 200 metrów kwadratowych muszą uczestniczyć w systemie kaucyjnym w zakresie pobierania kaucji, natomiast zbieranie opakowań i odpadów opakowaniowych oraz zwrot kaucji konsumentom nie są dla nich obowiązkowe.

Co ze sklepami dark store, do których nie ma wstępu klient "z ulicy" a jedynie kurier odbierający? Nadal jest to placówka handlowa. Czy w takim przypadku konieczne jest realizowanie obowiązków (pobieranie/zwrot kaucji; zwrot opakowań)?

W mojej ocenie tak, ponieważ obowiązująca ustawa nie zawiera żadnych wyłączeń w tym zakresie.

Jako wprowadzający sprzedajemy produkty w butelkach zwrotnych. Czy po przystąpieniu do systemu kaucyjnego nasi dystrybutorzy będą mogli producentowi bezpośrednio zwrócić butelki omijając operatora?

Nie, odbiór opakowań objętych systemem kaucyjnym będzie nadzorowany przez podmiot reprezentujący (operatora systemu kaucyjnego), tak więc to on będzie decydował o wyborze swoich partnerów logistycznych. Nie zmienia to jednak faktu, iż operator może zaprosić do współpracy aktualnych dystrybutorów napojów w butelkach zwrotnych.

Kiedy spodziewana jest umowa między operatorami?

Aktualnie trwają rozmowy pomiędzy wszystkimi podmiotami reprezentującymi, które uzyskały już zezwolenie na prowadzenie systemu kaucyjnego. Na chwilę obecną trudno wskazać konkretny termin ich zakończenia, ale na pewno stanie się to przed ustawowym terminem uruchomienia systemu kaucyjnego.

Czy przewidywane są jakieś rozwiązania mające na celu umożliwienie przedsiębiorstwom produkcyjnym zbierania opakowań po napojach, które otrzymują w trakcie pracy pracownicy firmy?

Na chwilę obecną obowiązująca ustawa nie przewiduje żadnych szczególnych rozwiązań w tej kwestii. Oczekujemy na wydanie przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska interpretacji w tym zakresie.

Czy suplementy diety w postaci płynu, w opakowaniu z tworzywa sztucznego (pojemnik + zakrętka), o pojemności 200 ml suplementując w dawce 15 ml dziennie - podlega systemowi kaucyjnemu?

Suplementy diety zostaną objęte systemem kaucyjnym, jeżeli są przeznaczone do bezpośredniego wypicia i nie wymagają przed spożyciem żadnej dodatkowej obróbki, np. Rozcieńczania, wsypywania proszku itp.

Czy brak obowiązku przedstawienia dowodu zakupu będzie dotyczył również zwrotu opakowań szklanych wielokrotnego użytku?

Tak, brak obowiązku okazania dowodu zakupu napoju w opakowaniu będzie dotyczyć wszystkich rodzajów opakowań objętych systemem kaucyjnym.

Kto wydaje decyzje na prowadzenie systemu kaucyjnego?

Minister Klimatu i Środowiska.

Czy restaurację też będą podlegały pod system kaucyjny?

Tak, jeżeli będą posiadały w swojej ofercie napoje w opakowaniach objętych systemem kaucyjnym.

W jakiej formie ma być zwracana kaucja w sklepach?

Kaucja stanowi kwotę, tak więc musi zostać zwrócona w formie pieniędzy, a nie np. Punktów lojalnościowych. Zwrot kaucji może być dokonany gotówkowo lub bezgotówkowo.

Kto będzie właścicielem zebranej butelki?

Podmiot reprezentujący posiada prawo własności butelek z tworzyw sztucznych, natomiast właścicielem butelek szklanych wielokrotnego użytku pozostaje podmiot wprowadzający je do obrotu.

Ile czasu będzie od zgłoszenia na nadanie nowego kodu do jego obecności w bazie danych?

Dane wprowadzone na platformę mojgs1 ze statusem Aktywny (w sprzedaży) są dostępne do pobrania z katalogu eproduktów po 24 godzinach od ich wprowadzenia.

Czy GS1 jest monopolistą i jedyną firmą zajmującą się kodami kreskowymi w systemie kaucyjnym?

GS1 jest globalną organizacją zajmującą się standardami jednoznacznej identyfikacji oraz wydającą numery GTIN/kody kreskowe do identyfikacji

towarów i usług. Jako GS1 Polska jesteśmy jej krajowym oddziałem i jedynym podmiotem w Polsce uprawnionym do wydawania numerów GTIN/kodów EAN.

Czy jest możliwość implementacji danych np. Z pliku Excel do systemu? Pytanie związane z koniecznością wprowadzenia kilkuset produktów.

Tak, dane może importować na platformę w pliku Excel w formacie XLSX. Instrukcja pobierania wolnych numerów GTIN w pliku do importu danych na mojgs1 jest dostępna na stronie: <https://gs1pl.org/mojgs1/jak-dodac-i-aktywowac-numer-gtin-13/>. Przy pobieraniu wolnych numerów proszę pamiętać o wybraniu opcji Eksport pliku rozszerzonego zawierającego dodatkowe informacje o opakowaniach objętych systemem kaucyjnym do uzupełnienia.

CZY MOŻE BYĆ WIECEJ NIŻ JEDEN KRAJ SPRZEDAŻY? NP POLSKA, CZECHY?

Tak, można wskazać kilka w tym obszar Unii Europejskiej (skrót dla pliku Excel: EU) lub cały świat (skrót dla pliku Excel: WW).

A czemu są tylko te dwa kolory a nie np. Kolorowe?

Lista kolorów jest zgodna z wytycznymi zawartymi w ustawie kaucyjnej. Jeśli opakowanie ma inny kolor niż dostępne na liście należy wskazać kolor Inny.

Butelka PET jest opakowaniem plastikowym innym?

Lista materiałów w polu Rodzaj materiału opakowania jest bardzo szeroka i zawiera między innymi materiał Polimer PET.

Czy jest możliwe automatyczne przeniesienie danych (parametrów) dla obecnych produktów na nowe kody tych samych produktów dla systemu kaucyjnego?

Tak, w zakładce Rejestr numerów - Rejestr produktów - Moje produkty po kliknięciu w nazwę wybranego towaru, w prawym górnym rogu będzie dostępny przycisk Dodaj podobny. Dane produktu zostaną skopiowane do nowej karty z nowym numerem GTIN, w której można uzupełnić dodatkowe dane kaucyjne.

Czy istnieje bardziej zautomatyzowany proces rejestracji produktu? Np. Przesłanie płaskiego pliku txt?

Platforma mojgs1 przyjmuje jedynie pliki importu w formacie XLSX. Możliwe jest przesyłanie danych poprzez API. Specyfikacje do tego rozwiązania oraz kontakt do naszego specjalisty udostępniamy na stronie <https://gs1pl.org/mojgs1/przesylanie-danych-do-mojgs1-przez-api/>

Jak to wygląda w przypadku importerów...nr. EAN nie ma w globalnym systemie a my w Polsce jesteśmy importerem?

Należy skontaktować się z producentem/właścicielem, aby wprowadził dane do zagranicznego odpowiednika mojega1, tak aby dane produktowe były widoczne w globalnym katalogu. Dopiero wtedy można wprowadzić go na naszej platformie i uzupełnić dodatkową część tabelki – po wklejeniu w pole GTIN zagranicznego numeru, pierwsza część tabelki uzupełni się automatycznie.

Czy prezentacja dotycząca wprowadzania danych do GS1 zostanie również przesłana?

Tak, ponad to wszystkie instrukcje dotyczące aktywacji numerów/wprowadzania produktów do bazy są dostępne na naszej stronie: <https://gs1pl.org/mojega1/>. Udostępniamy tam także instrukcję wprowadzania danych produktów objętych ustawą kaucyjną: <https://gs1pl.org/mojega1/jak-dodac-i-aktywowac-numer-gtin-dla-produktu-objetego-systemem-kaucyjnym/>.

Dlaczego w pliku Excel nie widać jednostek?

W lewym dolnym rogu pliku Excel znajduje się arkusz "Jednostki". Wskazano w nim wszystkie jednostki do wyboru wraz ze skrótami, którymi należy posługiwać się uzupełniając plik.

Co to za kolor "czysty"?

Jest to tworzywo przezroczyste.

Jeśli korek jest trwale przytwierdzony do butelki, czy podajemy osobno wagę (masę) korka i osobno - butelki?

Tak, na platformie mojega1 są to osobne wartości.

Dziękujemy za udział w wydarzeniu.

W razie pytań, zapraszamy do kontaktu z naszą ekspertką:

Hanna Walczak

Menedżer ds. Wdrożeń standardów GS1

M [+48 887 780 090](tel:+48887780090)

E Hanna.Walczak@gs1pl.org